

en met sterke argumenten uiteengezet waarom deze meningen dwaalden en daartegenover de waarheid geplaatst. Hij deed dit altijd op een beleefde toon zonder persoonlijke aanvallen op te zoeken –waarvan hij trouwens een afkeer had- maar enkel door aandacht te hebben voor de logische ontwikkeling van het denken en het algemeen welzijn van de waarheid en van de Kerk.

In de stormachtige periode van na het Concilie, in een periode die vaak getekend is geworden door een neomodernistische, progressieve mentaliteit die valselijk een beroep wilde doen op het Concilie, in deze periode was hij van mening dat het zijn bijzondere roeping was te herinneren aan de waarden van de Traditie die grotendeels riskeerden vergeten te worden. Door de dwaalwegen van het neomodernisme te ontmaskeren heeft hij gewerkt voor de toekomst want de toekomst kan enkel opgebouwd worden op het altijdgeldige erfgoed van de Traditie. Tegelijkertijd heeft hij zorgvuldig elke vorm van ‘traditionalisme’ vermeden waardoor men zich op een of andere manier losmaakt van een volledige trouw aan de postconciliaire Kerk. Men zou hem kunnen omschrijven als een ‘traditionalist van de postconciliaire periode’. Ook in de meest verheven, speculatieve verhandelingen heeft pater Thomas nooit zijn taak als Dominicaan en priester uit het oog verloren, namelijk de zorg voor het heil en de heiliging van de gelovigen. Ook wanneer het zou lijken alsof de subtiliteit van zijn redeneren zich bezighield met abstracte zaken die veraf staan van de werkelijkheid, toch werd het pastorale karakter van zijn denken er niet minder om. Integendeel, dit zijn de momenten waarin hij zich het meest inlaat met het hart van de werkelijkheid, in het bijzonder wanneer het gaat over de goddelijke en bovennatuurlijke Werkelijkheid. Hij belijdt immers uitdrukkelijk het (thomistisch) realisme en houdt zich ver van de aantrekkelijke maar gevaarlijke dialectische spellen van het idealisme dat hij op onnavolgbare wijze bekritiseerde.

De virtuoze theoloog die pater Thomas was, heeft op serene wijze het onbegrip kunnen verdragen vanuit sommige kringen van de katholieke wereld, die niet in staat waren om de waarde van zijn denken te waarderen of beïnvloed waren door het neomodernisme dat hij teneinde toe bestreden heeft.

In de mate dat het gebrek aan richting en het relativisme op het domein van de moraal vandaag nog verergerd, voelt men steeds meer de noodzaak zich te richten naar het onderricht van Pater Tyn. Zijn robuust dogmatisch en speculatief denken herinnert ons eraan dat een daadkrachtige strijd tegen de dwalingen op het gebied van de moraal enkel kan gebeuren door de dogmatische en speculatieve dwalingen te weerleggen die hieraan ten grondslag liggen en door tegelijkertijd met geldige argumenten de gezonde leer uiteen te zetten.

De beroemde historicus van de theologie, pater Battista Mondin, vat als volgt “de bijzondere exegese van de metafysica van Sint-Thomas die Tyn geeft” samen (in diens *La metafisica di S. Tommaso d’Aquino e i suoi interpreti*, ESD, Bologna 2002, pp. 127-128): “Ten eerste: de originaliteit van zijn metafysica ligt in de zijnsact welke echter volgens Tyn niet geplaatst mag worden tegenover de

aristotelische leer van de substantie, maar begrepen dient te worden als een coherente ontwikkeling hiervan.”

“Ten tweede: het vertrekpunt van de metafysica van Sint-Thomas is hetzelfde als dat van Aristoteles: het object van de metafysica kan enkel zijn het zijnde als zijnde” en ik zou hieraan toevoegen, het zintuiglijke zijnde van waaruit, door middel van de gepaste inductie, men komt tot het begrip van het geestelijke zijnde (de persoon) en dus van God, ‘ipsum Esse per se subsistens’, zoals Sint-Thomas schrijft, de Schepper van het zijnde.

“Ten derde: de herwaardering van de essentie tegenover het ‘existentieel thomisme’ van Gilson. ... Terwijl Gilson ertoe neigt de aanwezigheid van een wezen in God uit te sluiten, ...laat Tyn daarentegen zien dat de essentie deel uitmaakt van de oorspronkelijke structuur van elk zijnde en dus ook van de Goddelijke Substantie”.

De beroemde professor Adriano Bausola, een van de grootste katholieke filosofen van de voorbije eeuw, schrijft in het voorwoord van het omvangrijke werk van pater Tyn: *Metafisica della sostanza. Partecipazione ed analogia entis*, ESD, Bologna 2000, een werk van 972 pagina’s: “Bij de lectuur van dit indrukwekkende werk van pater Tyn dat ik mag voorstellen komt allereerst het beeld voor de geest van een mooie oase in de woestijn. De oase: een krachtig traktaat over de metafysica; de woestijn: het huidige wijsgerige denken dat zo weinig vertrouwen heeft in de rede, dat zo vlak en éénzijdig is.”

Het in herinnering roepen van de rede is in lijn met één van de steeds weerkerende thema’s van het leergezag van Paus Benedictus XVI: immers, het is op deze basis die gemeenschappelijk is aan elke mens, gelovige en ongelovige, dat wij vandaag opgeroepen worden om de waardigheid van de mens te vrijwaren en zo, volgens de aansporing van Johannes de Doper, “de wegen van de Heer” voor te bereiden.

Wie op voorspraak van de Dienaar Gods, pater Tomáš Tyn, genades ontvangen heeft, wordt verzocht dit te melden pater Giovanni Cavalcoli OP, vice-postulator (Convento di San Domenico, Piazza San Domenico 13, 40124 Bologna, tel: 0039 (0) 51.6400418, of 0039 (0) 51.6400411, email: padrecavalcoli@gmail.com.

Voor eventuele giften, bestemd om publicaties van of over pater Tomáš te financieren, kunt u zich richten tot Giovanni Cavalcoli OP (Convento di San Domenico, Piazza San Domenico 13, 40124 Bologna)

Verdere informatie vindt u op de websites: www.studiodomenicano.com en www.arpato.org.

Vertaald uit het Italiaans: Dr. J. Vijgen

Het leven van Pater Tomáš Tyn

Gebed om genade
op voorspraak van de Dienaar Gods
Pater Tomáš Tyn OP

Heilige Vader, rijk een barmhartigheid, Gij hebt Uw Woord in de wereld gezonden om deze te leiden van de duisternis naar het licht. Wij danken U voor de gaven van Uw Geest waarmee Gij Uw dienaar pater Tomáš Tyn begiftigd hebt.

Gewaardig U hem te verheffen tot de eer der altaren opdat het voorbeeldige getuigenis dat hij ons geschonken heeft als waardige zoon van de heilige vader Dominicus en van de Heilige Maagd Maria voor velen een getuigenis mogen zijn tot navolging van Christus en schenk ons op zijn voorspraak de genade die wij U verzoeken. Door Christus Onze Heer. Amen. Onze Vader... Wees Gegroet... Glorie zij de Vader

(Met kerkelijke goedkeuring)

Het leven van Pater Tomáš Týn

Tomáš werd geboren op 3 mei 1950 in Brno te Tsjechoslovakije, in de huidige republiek Tsjechië. Als kind ontving de kleine Tomáš in het gezin de christelijke principes, waarvan echter het toenmalige communistische regime verhinderde dat zij openlijk konden beleden worden. De pastoor van de parochie Josef Budish was degene die de kleine Tomáš het sterkst beïnvloedde bij diens christelijke vorming. Reeds op twaalfjarige leeftijd ontstaat bij Tomáš het verlangen priester en religieus te worden alhoewel zijn moeder hem aanraade geneeskunde te studeren. Na zijn studies in zijn geboortestad gaat hij met behulp van een studiebeurs studeren aan de Academie van Dijon waar hij op 1 juli 1969 met groot succes het baccalaureaat behaalt. Daar komt hij ook in contact met de Dominicaan Henri-Marie Féret. In deze periode leert hij tevens verschillende talen: Russisch, Frans, Duits, Hebreeuws, Grieks en Latijn.

In de tussentijd hadden zijn ouders in 1968, als gevolg van de Sovjet-Russische invasie, Tsjechoslovakije verlaten en waren naar West-Duitsland gevlucht. Ook Tomáš verlaat Frankrijk en vestigt zich in Duitsland waar hij op 28 september 1969 intreedt bij de Dominicanen in Warburg. Op 29 september 1970 legt hij zijn tijdelijke geloften af en begint zijn studies aan het studiehuis van de Dominicanen in Walberberg. Hier behaalt hij het lectoraat in de godgeleerdheid met de thesis *Die Problematik der Bewegung und Ruhe bei Plato* ('De problematiek van beweging en rust bij Plato'). Ontzet en ontgoocheld door de morele en leerstellige afwijkingen in het Duitsland van die jaren door toedoen van een modernistische interpretatie van het Concilie, komt Tomáš te weten dat de Dominicanen in Bologna, onder de wijze leiding van de toenmalige prior Enrico Rossetti, bezig waren met het bevorderen van de ware vernieuwing van het Concilie. Pater Tomáš verkrijgt de toelating om in 1972 te verhuizen naar Bologna. Hier vestigt hij zich in het klooster van Sint-Dominicus waar de relieken van de heilige stichter van de Orde bewaard worden. Daar legt hij ook zijn eeuwige geloften af op 19 juli 1973. Kort daarop behaalt hij de licentie in de theologie met een thesis van 340 pagina's in het Latijn, onder leiding van Alberto Galli OP. De thesis draagt als titel *De gratia divina et iustificatione. Oppositio inter theologiam Sancti Thomae et Lutheri* ('Over de goddelijke genade en de rechtvaardiging. De tegenstelling tussen de theologie van Sint-Thomas en van Luther') en belicht enerzijds de wijsheid van Sint-Thomas van Aquino omtrent het mysterie van de relatie tussen genade en vrije wil en anderzijds ontmaskerde de thesis de valse pogingen van de neomodernisten om de stellingen van Luther op een katholieke manier te lezen.

Pater Tomáš wordt op 29 juni 1975 in Rome priester gewijd door Paus Paulus VI. Op deze dag offert pater Tomáš zijn leven op voor de vrijheid van de Kerk in zijn vaderland. Aan de Pauselijke Universiteit van Sint-Thomas te Rome behaalt hij in 1978 het doctoraat in de theologie. Hiervoor herneemt en verdient hij het thema van zijn licentiethesis. De titel van zijn proefschrift, geschreven onder leiding van de Dominicaan Felice Lagutaine,

luit *L'azione divina e la libertà nel processo della giustificazione secondo la dottrina di S.Tommaso d'Aquino* ('Het goddelijke werken en de vrijheid in het proces van de rechtvaardiging volgens de leer van Sint-Thomas van Aquino').

Na zijn terugkeer te Bologna wordt hij benoemd tot docent moraaltheologie. Op verhelderende en overtuigende wijze argumenteert hij voor de gezonde leer en hij weerlegt krachtig de belangrijkste dwalingen die toen in theologische kringen de ronde deden. Ondanks enige tegenstand volhardde pater Tomáš moedig in het volbrengen van zijn zending, in het bewustzijn van zijn verantwoordelijkheid jegens God en de gelovigen.

In 1980 wordt hij vice-directeur van het Academisch Theologisch Studiecentrum in Bologna.

Als predikant was pater Tomáš ijverig en volhardend en in deze jaren ontwikkelt hij een breed en divers apostolaat in verschillende omgevingen; hij benadert ongelovigen die zich door hem aangetrokken weten tot het geloof en de Kerk en brengt enkelen van dezen tot het religieuze leven; hij wijdt zich met grote wijsheid en competentie aan het sacrament van de Biecht en de geestelijke begeleiding; hij houdt geestelijke oefeningen en talloze conferenties. Daarenboven oefent hij verschillende jaren zijn priesterambt uit in de parochie S. Giacomo fuori le mura, waar hij zich in het bijzonder bekommerde om de geestelijke noden van gehuwden en verloofden.

Pater Tomáš was iemand die altijd beschikbaar was, aimabel, betrouwbaar en nederig en hij was altijd rechtuit en hield zich ver van ijdele gesprekken. Hij leefde ten volle zijn leven als Dominicaan in strikte overeenstemming met de regel van de Orde. Tegelijkertijd kende hij de waarde van de ontspanning en de vreugde in vriendschap door middel van aangename wandelingen in de natuur. Hij had een grote liefde voor de liturgie, het gebed en de beschouwing en een grote devotie voor de H. Mis en het Allerheiligste Sacrament. Alhoewel hij ten volle de hervormde ritus van het Concilie waardeerde, hield hij ook van het celebreren van de H. Mis van de Heilige Pius V voor zij die hierin de schoonheid en de symboliek bewonderden. Hij had een grote devotie voor Maria en, zoals het een goede Dominicaan betaamt, voor de Heilige Rozenkrans; in het bijzonder de mariale spiritualiteit van de H. Louis Marie Grignon de Montfort bewonderde hij zeer en hij liet niet na deze spiritualiteit aan te bevelen. Zoals alle Slaven was pater Tomáš niet enkel intellectueel begaafd maar bezat hij ook een fijnzinnige artistieke gevoeligheid en zin voor het schone: hij hield van de klassieke literatuur en de klassieke muziek en was hierin ook competent. In die jaren nam hij ook deel aan geleerde discussies zoals bv. aan gesprekken tussen wetenschappers, filosofen en theologen die zijn vriend pater Sergio Parenti organiseerde.

Zijn krachtige fysiek kreeg op de leeftijd van 39 jaar plotseling te kampen met een verschrikkelijke en ongeneeslijke ziekte die hem in twee maanden tijd naar zijn graf bracht te midden van grote pijnen die hij heldhaftig verdroeg.

Hij leefde de laatste maanden in Duitsland, omringd door de lieve zorgen van zijn ouders. Daarom werd hij begraven in Neckarge-

münd in de buurt van Heidelberg. Zelfs gedurende de laatste maand van zijn leven en ondanks groot lijden vond pater Tomáš nog de kracht om de H. Mis te celebreren in zijn kamer. Tijdens de laatste dagen van zijn leven overhandigde hij aan pater Vincenzo Benetello een zeer omvangrijk metafysisch werk waaraan hij tien jaar had gewerkt. Dit werk werd postuum uitgegeven in 1991. Hij stierf in Neckargemünd op 1 januari 1990 terwijl in zijn vaderland de overgang plaatsvond van een verdrukkend regime naar een democratie: zijn gebeden waren verhoord!

Onmiddellijk na zijn heilige dood hebben bewonderaars en vrienden in Italië en in Tsjechië zijn zaligverklaring ondersteund en bevorderd. Hun volhouden werd beloofd toen de aartsbisschop van Bologna, kardinaal Carlo Caffarra, op 25 februari 2006 in de Basiliek van Sint-Dominicus, plechtig het zaligverklaringsproces opende.

Het denken van pater Tomáš Týn

Het denken van pater Tomáš omvat een globale visie op de katholieke leer, gepresenteerd op systematische wijze in haar filosofische en theologische aspecten volgens de school van Sint-Thomas van Aquino. De belangrijkste thema's die de Dienaar Gods ontwikkelt en verdiept zijn de leer over de éne God, het mysterie van de Drie-eenheid, de Menswording en Verlossing, de leer van de genade en de rechtvaardiging, de leer van de theologische deugden, de metafysica, in de leer van het zijnde als substantie en daarmee verbonden de leer van de analogie en de participatie, de antropologie, de leer over de engelen, de principes van de moraal en de morele deugden.

In enkele artikelen en in verschillende conferenties heeft hij tevens actuele, theologische en filosofische vraagstukken behandeld, in het bijzonder op het gebied van de sociale ethiek en dit door de fundamentele waarden van deze vraagstukken aan het licht te brengen en aandacht te vragen voor noden van de mens vandaag.

Trouw aan het leergezag van de Kerk en aan het onderricht van het Tweede Vaticaanse Concilie heeft Pater Tomáš zich vooral ingezet om aan de nieuwe generaties de traditionele, universele en eeuwigdurende principes van het katholicisme inzake filosofie, ethiek en theologie over te brengen en deze uit te leggen en te verdiepen door middel van zijn diepgaande intellectuele vermogens en zijn brede culturele kennis en ook om hieruit nieuwe verklaringen uit af te leiden om zo het katholieke denken verder te brengen.

Het denken van pater Tomáš onderscheidt zich door zijn zuiverheid en leerstellige orthodoxie; het is dus een denken dat geloofwaardig en zeker is en door dit denken te volgen kunnen we er zeker van zijn dat we ons bevinden in de meest zuivere katholieke leer, welke hij ontwikkeld heeft vanuit zijn sterk en overtuigd geloof en ook vanuit het leergezag van de Kerk, vanuit de grote theologen van het verleden en het heden, in het bijzonder vanuit de thomistische school.

Op basis van deze beoordelingscriteria heeft de Dienaar Gods verscheidene dwalingen van het heden en het verleden blootgelegd